

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her:
<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

GAMLE FOLKEVISER

I

NORDVESTSJÆLLAND

SAMLEDE OG UDGIVNE

AF

LARS ANDERSEN

KØBENHAVN

H. H. THIELES BOGTRYKKERI

1919

GAMLE FOLKEVISER

I

NORDVESTSJÆLLAND

GAMLE FOLKEVISER

I

NORDVESTSJÆLLAND

SAMLEDE OG UDGIVNE

AF

LARS ANDERSEN

KØBENHAVN

H. H. THIELES BOGTRYKKERI

1919

1. JOMFRUEN OG DVÆRGEN.

Optegnet 1916 af Husmand Niels Petersen, Staarup (født 18. September 1833), og han har lært den af sin Stemoder, Ane Kirstine Jespersdatter (født 28. September 1804, død 26. Maj 1875), der var gift med Husmand Peder Nielsen, Gudmindrup. Hun var Datter af Husmand og Smed Jesper Tygesen, Gelstrup, og Anne Jensdatter.

1. Den lille Dværg ligger under Buske:
— for Tiden gøres mig lang —
»Ak, gid jeg kunde ønske.
Eja, hvor Sorgen er tung.
2. Ak, gid jeg kunde ønske,
jeg Kongens Datter kunde faa«.
3. Men da hun skulde til Aftensang gaa,
saa gik hun til det vilde Bjerg.
4. Hun gik det Bjerg tre Gange omkring,
det aabnedes; og hun slap ind.
5. »Eja, eja, hvor er jeg kommen ind,
eja, eja, hvor slipper jeg ud igen?«
6. »Ved Falskhed og Svig er du kommen ind,
ved Falskhed og Svig slipper du ud igen«.
7. Stolt Hermelin satte sig paa Vuggen og sang,
saa hørte hun Englands Klokkers Klang.

8. »Nu hører jeg Englands Klokkers Klang,
nu vil jeg mig til Kirken gaa«.
9. »O vil du dig til Kirke gaa,
saa vil jeg lægge Guldbro for dig«.
10. »Læg du Guldbro, hvor du lægge vil,
alligevel gaar jeg hvor jeg vil«.
11. Stolt Hermelin gik til sin Faders Gaard,
da stod hendes Fader var svøbt i Flor.
12. »Goddag, Goddag, kær Fader min,
kender I stolt Hermelin, kær Datter jer?«
13. »Stolt Hermelin, kær Datter min,
syv Kongeriger har jeg hende efterledt«.
14. »Jeg var ikke god og hitte,
thi jeg var udi det vilde Bjerg,
syv Sønner har jeg ved en lille Dværg«.
15. »Stolt Hermelin, kær Datter min,
o vil du snakke med kær Moder din?«
16. »Stolt Hermelin, kær Datter din,
ja vel vil jeg snakke med kær Moder min«.
17. Den lille Dværg bankede paa Vinduesbly:
»O er du herinde, skal du herud«.
18. Den lille Dværg bankede paa Vinduesglas:
»O er du herinde, skal du komme straks«.
19. Den lille Dværg slog hende paa blegen Kind,
saa Blodet sprang over Skarlagenskind.
20. Den lille Dværg slog hende paa Øret,
saa Blodet sprang over Guldsløret.

21. Men saa kom Karl hendes ældste Søn:
»O hvad gør du ved kær Moder min?«
22. Han tog hans Fader i Hals og Haar,
han slog hans Hoved imod den Jord.
23. Han tog hans Fader i Hals og Ben,
han slog hans Hoved imod en Sten.
24. Nu ligger den lille Dværg og render Blod,
nu gaar stolt Hermelin og er lige god.
25. Nu ligger den lille Dværg for Hunde og Svin,
— for Tiden gøres mig lang —
nu gaar stolt Hermelin og er lige fin.
Eja, hvor Sorgen er tung.

---

2. MODEREN UNDER MULDE.

A.

Meddelt 1916 af Husmand Niels Peter Sørensens Hustru, Christiane Rasmusdatter, Højby, nu boende i Asnæs (født i Ellinge Huse 23. April 1844). Den blev sunget i hendes Forældres Hjem af Skrædder Marthe fra Højby.

1. Signelille gik for Vorherre at staa:
»Maa jeg ej hjem til Børnene gaa?«
Saa ærgelig var den skøn Jomfru.
2. »Jo vel maa du hjem til Børnene gaa,
men du skal komme igen, naar Hanen den galer«.
3. Den ene hun vasked, den anden hun redte,
den tredje gav hun Mælk af Brysterne sine.

4. »O skal jeg oftere hjem til dig lakke,
saa skal der blive Ansigt hvor før var Nakke«.
Saa ærgelig var den skøn Jomfru.

B.

Meddelt 1914 af Søren Jensen, Bjerresø Alderdomshjem (født i Rynkevang, Aarby Sogn, 9. Marts 1837). Hans Forældre, Husmand Jens Andersen og Ane Sørensdatter (død ved 1861, 63 Aar gl.), boede senere i Tømmerup. S. J. har lært Visen af sin Moder.

1. Angnete hun gik for Vorherre at staa:
»Og maa jeg ikke gaa hjem til Børnene smaa?«
Saa ædele var den skønne Mamoselle¹⁾.
2. »O jo saamænd, det maa du saa«.
3. »Hvorfor lader du mine Børn i mørkere Hul?
der var efter mig fem Tusind Vokslys.
4. Hvorfor lader du mine Børn ligge paa bare Straa?
der var efter mig de Bolstre saa blaa«.
5. Hun redte og kæmmede de to Børn smaa,
det tredje satte hun Guldkronen paa.
6. Nu galer Hanen den røde,
saa ganger alle de døde.
7. Nu galer Hanen den hvide,
saa ganger alle tillige.
Saa ædele var den skønne Mamoselle.

---

¹⁾ Mademoiselle.

3. SANKT JØRGEN OG DRAGEN.

Meddelt 1914 af Husmand Niels Petersen, Staarup, og han har hørt den sunget af sin Svigermoder, der hed Ane Marie Rasmussen og var gift med Husmand Hans Larsen, Staarup. Hun var fra Valby ved Slagelse og døde 26. December 1868, 67 Aar gl.

1. Vorherre han talte til Sankt Jørgen:
 »Du skal mit Ærinde udrette,
 til Babylon den store Stad,
 mod Dragen skal du stride«.
2. »Jeg vil give dig Sølv og Guld,
 dertil mit halve Kongerige,
 dertil min Datter dejlig og skøn,
 om hun kan være din Lige«.
3. »Behold I kun eders Sølv og Guld,
 dertil eders halve Kongerige,
 og saa eders Datter dejlig og bold,
 hun kan ej være min Lige.
4. Men vil I tage mod den kristne Tro,
 og vil I lade eder døbe,
 saa vil jeg fri jer fra Dragen i Dag,
 at han jer ej skal æde«.
5. Den Drage ud af Bjerget foer,
 . . . . .
 han raabte ved den sande Gud:
 »Du skal din Mund tillukke«.
6. Sankt Jørgens Hest den gik i Knæ.

4. LIDEN KIRSTEN SOM STALDDRENG.

Meddelt 1915 af Husmand Jens Niensens Hustru, Mette Kirstine Jensdatter, Løsserup (født 28. Marts 1836), og hun har lært den af sin Moder, der hed Karen Johansdatter (født 26. Januar 1794, død 1. Januar 1879) og var gift med Væver Jens Nielsen, Løsserup. Hendes Fader, Johan Dinesen, boede i Kidserup og senere i Stadslunde.

1. Liden Kirsten hun lader sig Hovklæder skære,
— for en frisk Matrion —
saa vilde hun en Stalddreng være.
For en hemmer bemmerve,
for en kare tapper Jon,
for en frisk Matrion.
2. Liden Kirsten hun kruser og krøller sit Haar,
og saa red hun op i Kongens Gaard.
3. »Og hør I, Dannekonge, hvad jeg siger jer,
og vil I ikke fæste jer en Stalddreng i Aar?«
4. »Og saadan en Stalddreng han tjener mig bedst,
og havde jeg kun Staldrum til hans Hest«.
5. Hr. Peder han stod og smiled under Skæg:
»Hans Hest kan staa udi Stalden hos min«.
6. Og hun kunde ride sin Fole i Eng,
som det var en anden rask Stalddreng.
7. Og hun kunde ride sin Fole til Vands,
som det var en anden rask Hovmand.
8. Stalddrengen og Hr. Peder sov sammen under hvideren Ble,
og de sov sammen i Vintere tre.
9. »Vor Stalddreng er bleven saa umaadelig fed,
han kan ikke ride, naar Solen skinner hed.

10. Vor Stalddreng har faaet saa underlig en Tro,
han kan ikke føre sit Sværd eller spænde sine Sko«.
11. »Og paa mig er kommen en Sygdom saa stiv,
jeg tror, jeg er færdig at miste mit Liv«.
12. »Og enten saa skal jeg hente dig Præst,
eller Fruer og Møer kan tjene dig bedst?«
13. »Slet ikke saa skal du hente mig Præst,
men Fruer og Møer tjener mig bedst«.
14. Hr. Peder gik i Højenloft for Dronningen ind og bad:
»Maa to af jere Møer til vor Stalddreng gaa?«
15. »Og hvad for en Sygdom er kommen ham paa,
jeg kan vel selv til vor Stalddreng gaa?«
16. Og da hun ind ad Døren tren,
saa hørte hun to smaa Børn græde derinde.
17. Hun vaskede dem i den klareste Vin,
saa svøbte hun dem i det hvide Hermelin.
18. Hun gik med de smaa Børn for Kongen ind:
»Og sikke to Børn vor Stalddreng har faa't«.
19. Og Kongen han lo, i sine Hænder han slog:
»Gid hver af vore Stalddrenge havde saadanne to«.
20. Hr. Peder gik i Højenloft for Kongen ind:
»I vil da vel ikke begære mit Liv?«
21. »Slet ikke saa vil jeg begære dit Liv,
— for en frisk Matrion —
men gæk du i Kammeret og plej din Viv«.
For en hemmer bemmerve,
for en kare tapper Jon,
for en frisk Matrion.

5. FORSMAAET BEJLERS HÆVN.

Meddelt 1914 af Husmand Niels Petersen, Staarup, og han har den fra sin Stemoders Sang.

1. Hr. Adelsprang han rejser til Kejserens Gaard,
der stod Jomfru Tornelil og redte sit Haar.
2. »Og hør du, Jomfru Tornelil, hvad jeg siger dig,
og haver du Lyst til at ægte mig?«
3. »Jeg skøtter ej mer om Hr. Adelsprang,
end som at jeg skøtter mine gamle Sko.
4. Min Fader han haver en lille bitte Hund,
jeg synes, at Hr. Adelsprang han ligner ham paa Mund«.
5. »Hold op Jomfru Tornelil, du si' ikke mer,
disse Ord de skal komme dig til stor Ve«.
6. Og det stod saa hen paa det oltende Aar,
Jomfru Tornelil hun turde ej til Kirken gaa.
7. Saa kom der Brev til Kejserens Gaard,
at Hr. Adelsprang han ligger nu Lig paa Baar.
8. Jomfru Tornelil hun taler nu til Kørekusken sin:
»Nu spænder du Heste for Guldkarm fin«.
9. Men da at de kom udi grønne Rosenlund,
saa mødte de Hr. Adelsprangs den lille bitte Hund.
10. »Jeg kan se paa Hr. Adelsprangs den lille bitte Hund,
at Hr. Adelsprang han er udi Rosenlund«.
11. Han tog Jomfru Tornelil ved favre gule Lok,
den binder han fast udi Sadelknappen op.
12. Der var jo aldrig saa liden en Sten,
den kendes jo paa Jomfru Tornelils Ben.

13. Der var jo aldrig saa liden et Vand,
Jomfru Tornelil hun maatte svømme over som en And.
14. Men da de saa kom til det Borgerled,
der stod hans kær Moder og hviled sig derved.
15. »Og hør du, Hr. Adelsprang, og Sønnen er du min,
hvorledes handler du med unge Bruden din?«
16. En af mine Møer de varmer Vand,
og en af mine Møer toer Kærestens Ben.
17. Og en af mine Møer de reder Silkeseng,
og en af mine Møer følger Kæresten til den«.
18. »Nej, her behøves ej at opredes Silkeseng,
thi aldrig saa lever jeg at sove udi den.
19. Ak, gid jeg kunde leve en Time endnu,
imedens kan jeg dele mine Fæstegaver ud.
20. Min Fader giver jeg min Ganger rød,
for han skal ride til Tinge og hævne min Død.
21. Min Broder giver jeg min Ganger graa,
for han skal ride til Tinge og vidne derpaa.
22. Hr. Adelsprang jeg giver min sølvbeslagne Kniv,
Vorherre Krist giv, den sad tvært i hans Liv«.

---

6. KNUD HYRDE.

A.

Meddelt 1914 af Husmand Niels Petersen, Staarup, efter
sin Stemoders Sang.

1. Knud Hyrde han driver sit Fæ udi Eng,
— jeg triller, jeg falder, jeg kommer et Sted —
og femten Jomfruer de reder hans Seng.
For Knud er kommen fra Ledingfærd hjem.
  2. Knud Hyrde han driver sit Fæ udi Skræp,
og femten Jomfruer de bærer hans Kæp.
  3. Da fyrretyrve Uger forbigangen var,
saa havde Knud Hyrde sytten Vugger paa Gang.
  4. Ja, sytten Vugger og femten Trug,
— jeg triller, jeg falder, jeg kommer et Sted —
og alle saa raabte de: Visselilu.
For Knud er kommen fra Ledingfærd hjem.
-

B.

Meddelt 1915 af Husmand Jens Niensens Hustru, Mette Kirstine Jensdatter, Løsserup, og hun har lært den af sin Moder.

1. Knud Hyrde han driver sit Fæ udi Mark,
— saa leger han i det forgyldte Horn —
og fire og tyve Jomfruer bære hans Hat.
Det var en Hyrde, som saa turde lege,
mens Fæ driver om.
2. Knud Hyrde han driver sit Fæ udi Eng,
og fire og tyve Jomfruer reder hans Seng.
3. En Tjener for Knud Hyrde mon staa:
»Jeg beder dig for Kongen indgaa«.
4. Knud Hyrde kom ind, han stedtes for Bord:
»Hvad vil Dannekongen, han sender mig Ord?«
5. »Og er det sandt, man siger om dig,
at fire og tyve Jomfruer sover hos dig?«

6. »Ja, skal jeg eder min Sandhed sige,
da var det kun ni og halvfemsindstve.
  7. Dronning Ellen kan mit Vidne være.«
  8. »Og enten vil du en Hyrdekone være,
eller du vil Kronen af røde Guld bære?«
  9. »Langt hellere vil jeg en Hyrdekone være,
end jeg vil Kronen af røde Guld bære«.
  10. Knud Hyrde han kalder paa Skrædderen sin:
»Og vil I en Hætte til min Kone skære,
og femten Alen Vadmæl skal deri være«.
  11. Saa satte han hende ved Hiventorn,
— saa leger han i det forgyldte Horn —
der lærte han hende at væve Baand.
Det var en Hyrde, som saa turde lege,
mens Fæ driver om.
-

INDHOLD.

	Side
1. Jomfruen og Dværgen	5
2. Moderen under Mulde (A—B)	7
3. Sankt Jørgen og Dragen	9
4. Liden Kirsten som Stalddreng.....	10
5. Forsmaaet Bejlers Hævn.....	12
6. Knud Hyrde (A—B)	13
